

L'Obra Cultural Balear (OCB) ha desenterrat metafòricament la des-
tral de guerra. Per primer cop en la
seva història ha decidit posar un
marxa una llarga campanya reivindicativa,
municipi per municipi, que culminarà
l'any vinent, poc abans de les eleccions
autonòmiques, amb un acte final a
Palma per protestar contra la política
lingüística del Govern balear i, implícitament,
amb l'objectiu d'evitar una nova
majoria absoluta del PP.

El malestar dels dirigents de l'OCB
amb l'executiu de Jaume Matas ha anat
creixent al llarg de la legislatura. Però
durant tres anys les successives crisis
de l'entitat impediren la mobilització de
les bases. Tot just en iniciar-se la legis-
latura, amb un Govern del PP amb ma-
joria absoluta que havia fet bandera
electoral del bilingüisme, la depressió
dels dirigents de l'Obra es va fer palesa.
I s'accentuà encara més a final del
2003, quan el president Antoni Mir
anuncià la seva dimissió. El procés per
triar el nou màxim responsable s'allar-
gà fins a la primavera següent. L'elegit
fou Sebastià Frau. Però durà només deu
mesos a la presidència. El motiu va ser
la fàctica divisió del grup dirigent en
dos blocs diametralment oposats: un,
amb Frau, més favorable a una OCB
bàsicament de gestió, i un altre, liderat
per Tomeu Martí, que entenia l'entitat
com a sobretot reivindicativa, de com-
bat a favor del català, en el carrer i on-
sevulla. Com és conegut, a les eleccions
celebrades el passat novembre només
s'hi presentà la candidatura impulsada
per Tomeu Martí, el qual és ara vice-
president i portaveu de l'Obra, amb
Jaume Mateu a la presidència.

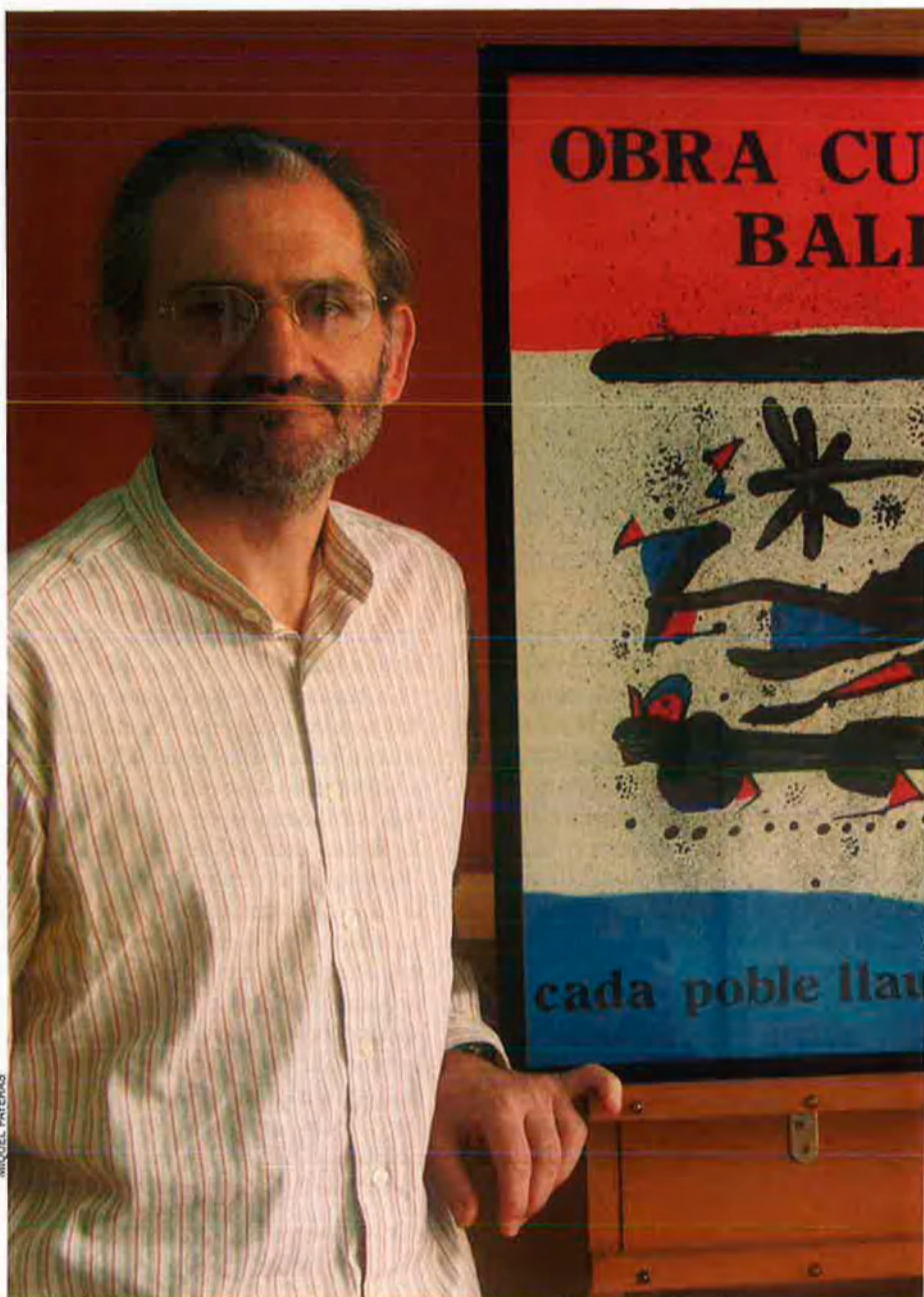
Trilingüisme. Tot d'una d'ocupar la
direcció de l'OCB, Martí i Mateu es
van veure amb la necessitat d'afrontar
una recta final de la legislatura institu-
cional marcada per l'anomenat decret
de trilingüisme. La Conselleria d'Edu-
cació i Cultura del Govern, presidida
per Francesc Fiol, ha emès aquest de-
cret que, en síntesi, incorpora al sistema
educatiu balear un tercer idioma vehi-
cular, que preferentment serà l'anglès.
La introducció es farà progressivament
i voluntàriament a cada centre. Tenint
en compte que les dues llengües oficials
són, alhora, les de l'ensenyament, n'és
òbvia la conseqüència: una de les dues,

L'OCB, en peu de guerra

L'Obra Cultural Balear
ha iniciat deu mesos
de mobilitzacions
contra el Govern del PP

o totes dues, hauran de cedir percentatge
d'ús en favor de l'anglès. Val a dir
que el Govern ha aprovat aquest decret
sense haver derogat el de Mínims
(1994), que establí que com a mínim
s'ha de fer el 50% de l'ensenyament en
català.

Des que el Govern anuncià que estu-
diava la imposició del trilingüisme, les
queixes, crítiques i protestes de col·lec-
tius docents no han parat. L'STEI (Sin-
dicat de Treballadors de l'Ensenyament
de les Illes, majoritari en el camp de la
docència) s'hi ha oposat aferrissada-
ment. Tanmateix, l'executiu continuà
endavant. En una segona fase, i així
com el conseller avançava detalls del
futur decret, l'oposició política entrà en
disputa. L'esquerra i el nacionalisme

(PSOE, PSM i EU-Verds) s'han mostrat molt crítics tant pel que representa de reculada efectiva del català a l'ensenyament en general com en especial per ser una mesura classista, ja que, al seu parer, el que s'amaga rere l'aplicació voluntària i progressiva és que el posaran en marxa sobretot centres privats, amb la qual cosa disminuirà la presència del català i oferirà un plus amb la llengua estrangera vehicular, l'aplicació pràctica de la qual als centres públics serà molt més difícil. La sospita de l'esquerra, per cert, pren certa versemblança ja que la setmana passada es conegué que els primeres centres que han demanat d'introduir el sistema trilingüe el proper curs són tots privats concertats. El conseller Fiol rebutja amb vehemència

aquesta crítica de caire classista i assegura que el nou idioma afavoreix a tothom per igual. I pel que fa a l'idioma, considera que "no es pot introduir una llengua nova si no és a costa que les oficials cedeixin un poc".

Per la seva part, l'OCB inicià converses amb la Conselleria per mirar de convèncer-la perquè s'evités la pèrdua d'hores de docència en català. Per a tal efecte comptà amb un estudi fet pel professor de Dret de la Universitat de les Illes Balears (UIB), Bartomeu Colom, el qual conclou que el decret esmentat retalla legalment la protecció i l'impuls del català per primer cop des del 1974 (quan el Govern espanyol de la dictadura aprovà el decret de "*enseñanza en lenguas regionales*"). A pesar

de les reunions hagudes entre OCB i Govern, al final no hi hagué acord. El passat 16 de juny el Gabinet de Jaume Matas aprovà el famós decret. El proper curs es començarà a aplicar. Fou el moment en què l'OCB es plantejà contestar al carrer amb tota la rotunditat de què fos capaç.

L'entitat dissenyà una estratègia de mobilitzacions que presentà el dia 28 de juny sota l'eslògan "Per aturar el retrocés: Sus Mallorca". L'acte serví, de fet, per iniciar la campanya. El mig miler de socis i simpatitzants presents aclamaren la intervenció del president de l'OCB, Jaume Mateu, quan explicà el motiu de la mobilització: "El decret de trilingüisme significa posar en marxa un procés de clara segregació del català. Tenim unes institucions que ataquen el català, mentre que quan estan obligades a defensar la seva plenitud d'ús. Demanem la derogació del decret perquè és el major atemptat contra la nostra personalitat que s'ha produït en democràcia. I per això comencem avui les mobilitzacions populars contra aquesta agressió."

Durant aquest estiu, l'OCB posa a punt tota la maquinària de l'organització perquè a partir de setembre estigui llesta per iniciar els actes. A cada municipi de Mallorca se'n farà un. La idea és explicar als ciutadans la "profunda agressió" perpetrada pel Govern amb el decret de trilingüisme en particular i en general per l'actitud mostrada al llarg de la legislatura contra el català. Cada una d'aquestes mobilitzacions locals tindrà una doble finalitat: la pròpiament explicativa i, alhora, la manifestació del rebuig al Gabinet. Seran una mena d'escalfament progressiu que desembarcarà en el gran acte reivindicatiu de la pròxima primavera a Palma, les característiques exactes del qual encara no ha detallat l'OCB.

Amb tota probabilitat la mobilització de l'any que ve a Palma se celebrarà el cap de setmana previ a l'inici de la campanya electoral. Ja ho va fer així l'OCB amb les diades dels anys electorals del 1995, 1999 i 2003 per intentar que l'excitació popular es traduís amb un vot a qualsevol partit menys el PP. El mateix objectiu animarà la Diada de 2007.

Miquel Payeras

